

ارتباط بین گزارشگری مالی یکپارچه با سوگیری پیش‌بینی سود و آگاهی دهندگی قیمت سهام

محمد وحدانی^۱

جواد محمدی مهر^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۱/۱۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۹/۱۷

چکیده

گزارشگری مالی یکپارچه باعث درک جامع و بینش سرمایه‌گذاران از شرکت و کاهش هزینه‌های کسب اطلاعات، پردازش، تسهیل و ترکیب اطلاعات مربوط و اثرگذار و در نهایت آگاهی بخشی قیمت سهام، بهبود کیفیت اطلاعات و تسهیل تخصیص کارآمدتر سرمایه می‌شود، هدف پژوهش حاضر بررسی ارتباط بین گزارشگری مالی یکپارچه با سوگیری پیش‌بینی سود و آگاهی دهندگی قیمت سهام می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش، کلیه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران هستند و ۱۶۷ شرکت در دوره زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ به روش حذف سامانمند انتخاب شده‌اند. همچنین برای آزمون فرضیه‌های پژوهش، از الگوی رگرسیون چند متغیره مبتنی بر داده‌های ترکیبی استفاده شد.

نتایج فرضیه اول حاکی از آن است که بین گزارشگری مالی یکپارچه و سوگیری مالی رفتاری در پیش‌بینی قیمت سهام رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. نتیجه آزمون فرضیه دوم نشان داد گزارشگری مالی یکپارچه و دقت پیش‌بینی سود رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. گزارشگری مالی یکپارچه با افشای اطلاعات مالی و غیرمالی از فرایند گزارشگری مالی و فعالیت شرکت‌ها باعث می‌شود سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران پیش‌بینی‌های دقیق‌تری داشته باشند. نتیجه آزمون فرضیه سوم نشان داد بین گزارشگری مالی یکپارچه و آگاهی دهندگی قیمت سهام رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد.

می‌توان گفت ارائه گزارشگری یکپارچه اطلاعات مالی و غیرمالی فرایند خلق ارزش شرکت در قالب گزارشگری مالی باعث می‌شود محتوای اطلاعاتی قیمت سهام آگاهی‌دهنده بوده و سرمایه‌گذاران در سهام به توجه به تئوری سرمایه‌گذاری منطقی، تصمیمات بهینه داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: گزارشگری مالی یکپارچه، سوگیری پیش‌بینی سود، آگاهی دهندگی قیمت سهام.

۱- گروه حسابداری، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران. (نویسنده مسئول) mohamadvahdani99@gmail.com

۲- گروه حسابداری، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران. j.mohamadimehr@gmail.com

۱- مقدمه

هدف گزارشگری مالی، ارائه اطلاعات سودمند و اثرگذار به سرمایه‌گذاران می‌باشد تا بتوانند تصمیمات منطقی که با ریسک و بازده مورد انتظار متناسب باشد. همچنین سرمایه‌گذاران بتوانند عملکرد آینده شرکت را ارزیابی نمایند (اسکات^۱، ۲۰۰۳). ارائه اطلاعات با کیفیت تر (که منجر به رونق بازار سرمایه و بالتبع اقتصاد کشورها می‌شود) علاوه بر اینکه مستلزم تنظیم و اجرای قوی مقررات اجتماعی، مالی و حقوقی از سوی دولت و سایر نهادهای مرتبط است، مرهون سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی جهت بهبود شخصیت درونی شرکت‌ها نیز می‌باشد. از سوی دیگر، بر اساس تئوری نهادی عوامل محیطی تأثیر بسزایی بر رفتار شرکت‌ها دارند (ریاحی نژاد و توانگر، ۱۴۰۰).

گزارش یکپارچه رویکرد اطلاع‌رسانی است که از طریق آن شرکت‌ها می‌توانند اطلاعات مربوط به عملکرد شرکت را در مورد عملکرد آینده به سرمایه‌گذاران منتقل کنند، افشای باکیفیت بالا در گزارش‌های یکپارچه می‌تواند هزینه جمع‌آوری، پردازش و معامله بر روی اطلاعات مربوط به شرکت را کاهش دهد. یک گزارش یکپارچه ارتباط مختصر در مورد اینکه چگونه راهبرد، حاکمیت، عملکرد و چشم‌اندازهای یک سازمان، در زمینه محیط خارجی خود، منجر به ایجاد ارزش در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت می‌شود (شورای گزارشگری یکپارچه بین‌المللی، ۲۰۱۳ الف).

گزارش یکپارچه دارای دو ویژگی مهم است که آن را از سایر انواع گزارش‌ها متمایز می‌کند که هر دو آن‌ها نشان می‌دهد گزارش‌های یکپارچه به احتمال زیاد اطلاعات بیشتر مربوط به شرکت را نشان می‌دهد. ابتدا، چارچوبی را شرکت‌ها می‌خواهد که اطلاعات مالی و غیرمالی را با یکدیگر ادغام کنند. این الزام بر این باور استوار است که این ادغام پردازش اطلاعات سرمایه‌گذاران را تسهیل می‌کند و در نتیجه به سرمایه‌گذاران در تصمیم‌گیری بهینه تخصیص منابع کمک می‌کند. دوم، چارچوب شامل اصول است، نه قواعد مفصل، زیرا مانع از اتخاذ رویکرد ساختاری برای گزارشگری می‌شود. به‌طور خاص، چارچوب گزارشگری مالی یکپارچه شرکت‌ها را ملزم به توسعه اطلاعاتی می‌کند که با افشای اطلاعات مالی و غیرمالی، فرایند ایجاد خلق ارزش را در اختیار سرمایه‌گذاران می‌گذارد، این فرایند به شرکت‌ها فرصت گسترده‌ای برای افشای اطلاعات مربوط به شرکت می‌دهد. تا آنجا که با گزارشگری مالی یکپارچه اطلاعات بیشتری را برای شرکت‌ها ایجاد می‌کند، انتظار می‌رود شرکت‌هایی که گزارشگری مالی یکپارچه بالاتری ارائه می‌دهند، آگاهی‌دهندگی قیمت سهام بیشتری را نشان دهند (بارث و همکاران^۲، ۲۰۲۱).

روزبه‌روز بر سرعت علاقه سرمایه‌گذاران به اطلاعات مالی و غیرمالی شرکت‌ها افزوده می‌شود تا درک آن‌ها از همه جنبه‌های مختلف عملکرد شرکت و در نتیجه چشم‌اندازهای آتی آن آسان شود. گزارش جامع برای ارائه چنین اطلاعاتی با ایجاد گزارشگری مالی یکپارچه ایجاد می‌شود؛ بنابراین، پیش‌بینی می‌شود شرکت‌هایی که

¹ Scott

² Barth et al

دارای گزارش‌های یکپارچه مالی و غیرمالی باکیفیت بالاتر هستند، آگاهی دهندگی قیمت سهام بالاتری دارند. اگرچه در تحقیقات قبلی اثرات مختلف گزارشگری مالی در بازار سرمایه را مورد بررسی قرار می‌دهد، اما درباره گزارشگری مالی یکپارچه و اثرات رفتاری گزارشگری مالی یکپارچه با آگاهی دهندگی قیمت سهام تحقیقی انجام نشده است. لذا سؤال پژوهش، این است که آیا گزارشگری مالی یکپارچه باعث افزایش آگاهی دهندگی قیمت سهام و دقت پیش‌بینی سود می‌شود؟ همچنین، آیا گزارشگری مالی یکپارچه باعث افزایش سوگیری در پیش‌بینی سود می‌شود؟

مبانی نظری پژوهش

آگاهی دهندگی قیمت سهام و گزارشگری مالی یکپارچه

آگاهی دهندگی قیمت سهام یک مفهوم کلیدی برای درک بهتر نقش نظم بازار است. معروف‌ترین معیار اطلاع‌رسانی قیمت سهام در ادبیات، هم‌زمانی بازده سهام است که حرکت هم‌زمان بازده سهام انفرادی با بازار است (گال، کیم و کیو^۱، ۲۰۱۰؛ آن و ژانگ^۲، ۲۰۱۳؛ جونز، لی و یگر^۳، ۲۰۱۳). با این حال، آیا هم‌زمان بودن بازده بیشتر با آگاهی دهندگی قیمت سهام بیشتر یا کمتر همراه است، موضوع بحث در سال‌های اخیر بوده است نظریه اول استدلال می‌کند که هم‌زمانی قیمت پایین سهام نشان‌دهنده اطلاعات بیشتر قیمت سهام ناشی از ترکیب اطلاعات خصوصی و عمومی می‌باشد. مورک، یونگ و یو (۲۰۰۰) و دورنف و همکاران^۴ (۲۰۰۳) دریافتند که سهام دارای هم‌زمانی بازده کمتری هستند زیرا اطلاعات بیشتر شرکت‌ها به لطف آربیتراژهای آگاه فعال در قیمت سهام گنجانده شده است. مشکلات بیشتر در مورد درک اطلاعات یک شرکت ناشی از سوگیری رفتاری می‌تواند با افزایش هزینه آربیتراژ، به‌طور آگاهانه از معامله سهام جلوگیری کرده باشد. همچنین به این نتیجه رسیدند که هم‌زمانی قیمت بیشتر زمانی است که درک اطلاعات شرکت‌ها دشوارتر است و آگاهی دهندگی قیمت سهام کمتر است. قیمت سهام و جریان اطلاعات دارای رابطه همزیستی هستند و در بازارهای مالی از هم جدانشدنی هستند. انتظار می‌رود آگاهی دهندگی قیمت سهام، ارزش اصلی و اطلاعات مربوط به شرکت را منعکس کند (لی و جونز و یایگیر^۵، ۲۰۱۲). اطلاع‌دهندگی قیمت سهام یکی از ویژگی‌های کلیدی بازارهای سرمایه با عملکرد خوب است. اطلاع‌دهندگی قیمت سهام به میزان منعکس شدن اطلاعات مربوط به ارزش خاص شرکت در قیمت سهم اشاره دارد (نجی و رضایی^۶، ۲۰۲۰).

¹ Gul, Kim and Qiu

² An and Zhang

³ Jones, Lee and Yeager

⁴ Morck Yeung and Yu

⁵ Jones and Lee

⁶ Ng and Rezaee

شرکت‌ها اطلاعات خصوصی خود را به‌طور کامل افشا نمی‌کنند زیرا افشای آن بی‌هزینه نیست. افشای اطلاعات می‌تواند موقعیت رقابتی یک شرکت را تحت تأثیر قرار دهد، زیرا اطلاعات افشاشده نه تنها توسط سرمایه‌گذاران یک شرکت، بلکه توسط رقبای آن نیز قابل مشاهده است؛ بنابراین، شرکت‌ها مزایا و هزینه‌های افشای اطلاعات اختصاصی را در نظر می‌گیرند (کیم و همکاران^۱، ۲۰۲۱). تحلیل گران به‌طور مکرر از اطلاعات موجود شرکت‌ها برای پیش‌بینی سود استفاده می‌کنند و صحت این پیش‌بینی‌ها به سرمایه‌گذاران اجازه می‌دهند تا سرمایه را به‌طور کاراتری تخصیص نمایند. افشای باکیفیت و با محتوای اطلاعاتی باعث بهبود محیط اطلاعاتی و افزایش صحت پیش‌بینی سود می‌شود. تنها اطلاعات مالی مفید نیست بلکه سرمایه‌گذاران به دنبال اطلاعات غیرمالی در مورد راهبرد و چشم‌اندازهای شرکت‌ها می‌باشند که باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی می‌شود مطالعات نشان می‌دهند سرمایه‌گذاران به هنگام پیش‌بینی سود از هر دو اطلاعات مالی و غیرمالی استفاده می‌کنند (چو و لی و پیفیر^۲، ۲۰۱۲؛ گارسیا سانچز^۳، ۲۰۱۷).

بنابراین سرمایه‌گذاران مختلف بر مبنای اطلاعات حاصله از شرکت و توانایی‌شان در ارزیابی صورت‌های مالی، انتظارات متفاوتی از شرکت خواهند داشت. باین حال اتکا به یک منبع اطلاعاتی مشترک تا بتواند برآیند انتظارات سرمایه‌گذاران را برآورده نماید شاخص سود حسابداری می‌باشد هرچند، شاخص سود حسابداری دارای نواقصی می‌باشد اما تنها شاخصی می‌باشد که با تکیه بر آن می‌توان انتظارات سرمایه‌گذاران را شکل‌دهی و انحراف در انتظارات سرمایه‌گذاران کاهش می‌یابد. لذا، آگاهی‌دهندگی سود به انتظارات سرمایه‌گذاران جهت می‌دهد. به میزانی که انتظارات سرمایه‌گذاران از سود به یکدیگر نزدیک باشد، آن‌ها تفسیر مشابهی از اخبار موجود سود خواهند داشت. در نتیجه خروجی فرآیند حسابداری و گزارش هیئت‌مدیره از صورت‌های مالی بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران منطقی مؤثر می‌باشد (نجی و رضایی، ۲۰۲۰).

صحت پیش‌بینی سود و گزارشگری مالی یکپارچه

افزایش علاقه سرمایه‌گذاران، به گزارش‌های غیرمالی و افشای اطلاعات به‌سرعت در سطح جهان در حال توسعه است، به‌ویژه در مورد پایداری شرکت‌ها که در سال ۲۰۲۰، پنج استاندارد تنظیم‌کننده افشاگری غیرمالی جهانی - پروژه افشای کربن، هیئت‌مدیره استانداردهای افشای آب‌وهوا، ابتکار گزارش‌گیری جهانی سازمان گزارشگری مالی یکپارچه و هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری^۴ به‌طور مشترک قصد خود را برای ایجاد یک سیستم گزارشگری جامع شرکت‌ها اعلام کردند. در مارس ۲۰۲۱، کمیسیون اروپا^۵ و گروه مشاوره گزارش

¹ Kim et al

² Cho and Lee

³ García-Sánchez

⁴ ISSB

⁵ EC the European Commission

مالی اروپا^۱ با استانداردهای بین‌المللی گزارش پایداری، ملاقات کردند تا در مورد آینده استانداردهای پایداری اروپا بحث کنند. در آوریل ۲۰۲۱، کمیسیون اروپا یک پیشنهاد قانونی برای دستورالعمل گزارش پایداری شرکتی^۲ صادر کرد که استانداردهای گزارش پایداری اروپا را تدوین می‌شود، اجباری می‌کند (استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی^۳، ۲۰۲۱).

تمرکز استراتژیک و جهت‌گیری آینده با گزارشگری مالی یکپارچه باعث ارائه بینش در مورد استراتژی شرکت و چگونگی ارتباط استراتژی با توانایی شرکت در ایجاد ارزش و استفاده و تأثیر آن بر سرمایه‌های شرکت اشاره دارد. یکپارچگی اطلاعات باعث نشان دادن تصویری جامع از ترکیب، روابط متقابل و وابستگی بین عواملی است که بر توانایی شرکت در ایجاد ارزش تأثیر می‌گذارد. روابط ذینفعان به ارائه بینش در مورد ماهیت و کیفیت روابط شرکت با ذینفعان اصلی آن، از جمله نحوه و میزان درک شرکت، در نظر گرفتن و پاسخگویی به نیازها و علایق مشروع آن‌ها می‌پردازد. اهمیت، به افشای اطلاعات مربوط به مواردی اشاره می‌کند که بر توانایی شرکت در ایجاد ارزش تأثیر می‌گذارد. خلاصه بودن اطلاعات به تعادل بین افشای اطلاعات مربوطه بدون رمزگذاری بیش‌ازحد کاربران با اطلاعات کمتر اشاره دارد. قابلیت اطمینان و کامل بودن شامل همه مسائل و رویدادهای مالی، مثبت و منفی، به صورت متوازن و بدون خطای است. منظور از سازگاری و مقایسه، ارائه اطلاعات به‌طور مداوم در طول زمان و به‌گونه‌ای است که امکان مقایسه با سایر شرکت‌ها را تا حدی که برای توانایی شرکت در ایجاد ارزش اهمیت دارد، فراهم آورد (سازمان گزارشگری مالی یکپارچه، ۲۰۱۳).

اگرچه گزارش‌های یکپارچه می‌توانند حاوی اطلاعات مربوط به ارزش جدید در مورد یک شرکت باشند، اما هدف از گزارشگری یکپارچه بهبود درک جامع سرمایه‌گذاران از شرکت با کاهش هزینه‌های کسب اطلاعات و پردازش و تسهیل در ترکیب همه اطلاعات مربوط به ارزش در قیمت سهام است. در مجموع، اطلاعات مربوط به ارزش جدید و درک بهتر سرمایه‌گذاران از شرکت به‌عنوان «اطلاعات مربوط به شرکت» اشاره می‌می‌شود. اگر گزارش یکپارچه به هدف خود برسد و شرکت‌ها آن را مطابق هدف سازمان گزارشگری یکپارچه اجرا کنند، ما انتظار می‌رود که گزارش‌های یکپارچه باکیفیت بالاتر حاوی اطلاعات بیشتر شرکت باشد که منجر به آگاهی دهنده‌گی بیشتر قیمت سهام می‌شود. (بارث و همکاران^۴، ۲۰۲۱).

دو دیدگاه متضاد درباره افشای گزارشگری مالی یکپارچه وجود دارد، دیدگاه اول استدلال می‌کند، افشای گزارشگری مالی یکپارچه باعث افشای اطلاعات حسابرس رقابتی شده و به معنی از دست دادن مزیت رقابتی و افزایش هزینه‌ها در تأمین مالی و کاهش ارزش شرکت می‌شود (لاندو و همکاران^۵، ۲۰۲۰). دیدگاه دوم درباره خلق ارزش گزارشگری مالی یکپارچه می‌باشد که استدلال می‌کند با انتشار گزارشگری مالی یکپارچه

¹ EFRAG

² CSRD

³ International Financial Reporting Standards (IFRS)

⁴ Barth et al

⁵ Landau et al

سرمایه‌گذاران به پیش‌بینی جریان‌های نقدی شرکت، پیش‌بینی سود می‌پردازند، عدم تقارن اطلاعاتی کاهش، هزینه سرمایه کاهش و ارزش بازار شرکت افزایش می‌یابد (ورمل سکمپر و استریت^۱، ۲۰۱۷). صحت پیش‌بینی تحلیلگران به عوامل دیگری نیز بستگی دارد. به‌عنوان مثال، مسائل پیچیده‌ای مانند تغییرات در قوانین مالیاتی یا استانداردهای حسابداری احتمال خطاهای پیش‌بینی را افزایش می‌دهد (پلامای^۲، ۲۰۰۳). این امر ناشی از این واقعیت است که افراد نمی‌توانند تمامی اطلاعات خصوصی و عمومی در مورد شرکت‌ها را پردازش کنند ریشه این محدودیت طبیعی، ظرفیت پردازش اطلاعات انسان دارد (سایمز^۳، ۲۰۰۶). بنابراین، جریان افشای گزارش‌های جداگانه مالی و گزارش پایداری می‌تواند باعث ورود مزاد اطلاعات به ذهن سرمایه‌گذاران باشد که منجر به اطلاعات بلااستفاده می‌شود (دویلیرز و همکاران^۴، ۲۰۱۴).

سوگیری پیش‌بینی سود و گزارشگری مالی یکپارچه

مرور ادبیات تجربی پژوهش نشان می‌دهد که سه فرایند وجود دارد که می‌تواند به‌طور بالقوه صحت پیش‌بینی سود را افزایش دهد مورد اول صحت پیش‌بینی سود، با افزودن اطلاعات جدید حاوی فرایند خلق ارزش مانند اطلاعات افشاشده گزارشگری مالی یکپارچه در مورد توانایی‌های عملیاتی بالقوه شرکت برای ایجاد ارزش در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت است. مورد دوم صحت پیش‌بینی سود، کاهش هزینه دسترسی به اطلاعات یکپارچه و تمرکز بر تجزیه و تحلیل پیش‌بینی‌ها مدیریت، مورد سوم صحت پیش‌بینی سود، ارائه گزارشگری مالی یکپارچه اطلاعات مالی و غیرمالی، ترکیب اطلاعات، پیوند اطلاعات مالی و غیرمالی و ادغام گزارش‌ها به‌صورت مفید، بااهمیت و مختصر می‌باشد (رومی و همکاران^۵، ۲۰۲۰). در تحقیقات داخلی درباره آگاهی دهندگی قیمت سهام رحمانی و بشیری منش (۱۳۹۰) به بررسی اثر هموارسازی سود بر آگاهی بخشی قیمت سهام پرداختند، اما درباره سوگیری در پیش‌بینی سود مطالعه‌ای انجام نشده است. در مباحث مالی رفتاری، گزارشگری مالی یکپارچه اساساً با رفتارها و پردازش‌های اطلاعات با توجه به فرایندهای ذهنی سروکار دارد. سرمایه‌گذاران با دریافت اطلاعات جدید با پارادایم ذهنی خود اقدام به پردازش اطلاعات می‌نمایند لذا اطلاعات یکسان گزارشگری مالی یکپارچه، واکنش متفاوتی دارد؛ که با سوگیری همراه است.

سوگیری در پیش‌بینی در سود ناشی از رفتارهای یک فرد منطقی می‌باشد که طبق نظریه نمایندگی فرض می‌شود مدیران با اطلاعات بیشتر، در راستای منافع خود اقدام می‌نمایند، مدیریت با افشای اطلاعات مالی و غیرمالی، به‌طور بالقوه باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، خطر سرمایه‌گذاری و در نتیجه کاهش هزینه سرمایه آن را کاهش می‌دهد. افشای گزارشگری مالی یکپارچه بینش به سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران می‌دهد

¹ Mervelskemper & Streit

² Plumlee

³ Sims

⁴ De Villiers

⁵ Romy

که با استفاده از اطلاعات مالی و غیرمالی اقدام به پیش‌بینی سود می‌نمایند. اولویت اول برای سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران مالی این است که این پیش‌بینی‌ها هرچقدر بیشتر معتبر باشند، گرایش بیشتری به گزارشگری مالی یکپارچه پیدا می‌کنند، در نتیجه ریسک سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد. مطالعات نشان می‌دهد که افشای اطلاعات غیرمالی، (به‌عنوان مثال گزارش‌های مربوط به مسئولیت‌پذیری در سازمان)، دقت پیش‌بینی تحلیلگر را بهبود می‌بخشد (داهیل و همکاران^۱، ۲۰۱۲).

این مطالعات نشان می‌دهد که گزارش یکپارچه با یک محیط اطلاعاتی بهبودیافته همراه است، همان‌طور که ارزش شرکت بیشتر، نقدینگی، جریان‌های نقدی مورد انتظار در آینده، دقت پیش‌بینی تحلیلگر بیشتر و هزینه‌های نمایندگی کمتر را نشان می‌دهد. با این حال، هیچ‌یک از این مطالعات به این سؤال که آیا این گزارشگری مالی یکپارچه باعث بهبود آگاهی دهنده‌گی گزارشگری می‌شود یا خیر، پاسخ نمی‌دهد. همچنین اساساً گزارشگری مالی یکپارچه با امیال و احساسات انسانی سروکار دارد که با توجه به تئوری‌های شناختی دارای پارادایم‌های ذهنی گوناگونی نسبت اطلاعات می‌باشد و رفتارها و پیش‌بینی‌های متفاوتی انجام می‌دهد که با سوگیری همراه است. لذا؛ به هدف پژوهش حاضر بررسی ارتباط بین گزارشگری مالی یکپارچه با سوگیری پیش‌بینی سود و آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام می‌باشد.

پیشینه تجربی پژوهش

اوبنگ و همکاران^۲ (۲۰۲۱) در پژوهشی به "بررسی ارتباط بین گزارشگری مالی یکپارچه و هزینه نمایندگی" پرداختند. نتیجه پژوهش نشان داد شرکت‌هایی که داوطلبانه به‌صورت گسترده گزارشگری یکپارچه را انجام می‌دهند، هزینه نمایندگی کمتری دارند و این تأثیر در کشورهای ذینفع بیشتر از کشورهای سهامدار بیشتر مشهود است. گروال و همکاران^۳ (۲۰۲۱) رابطه بین اطلاع‌رسانی قیمت و اطلاعات غیرمالی "تمرکز کرده‌اند. دریافت که افشای داوطلبانه بیشتر اطلاعات غیرمالی که استانداردهای بین‌المللی آن را از نظر مالی مهم می‌دانند، با اطلاعات بیشتر قیمت همراه است.

کاکلیو و همکاران^۴ (۲۰۲۰) با "بررسی ویژگی‌های متنی گزارش‌های یکپارچه" به این نتیجه رسید که خوانایی گزارشگری مالی با ارزش شرکت و نقدینگی رابطه مثبت دارد و باعث کاهش خطای پیش‌بینی سود می‌شود، واتانابه و همکاران^۵ (۲۰۱۹) دریافت که آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام بعد از اجرای دستورالعمل شفافیت اتحادیه اروپا که شرکت‌ها را موظف می‌کند بین گزارش‌های صورت‌های مالی سه‌ماهه و شش‌ماهه،

¹ Dhaliwal

² Obeng et al

³ Grewal et al

⁴ Caglio et al

⁵ Watanabe et al

صورت‌های مالی موقت ارائه نمایند، گیولی و همکاران^۱ (۲۰۱۹) دریافتند که افشای داوطلبانه شاخص‌های کلیدی عملکرد خاص صنعت می‌تواند آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام را افزایش دهد، فلورس و همکاران^۲ (۲۰۱۹) در پژوهشی ۲۵۴۴ شرکت را در قاره اروپا و آمریکای شمالی در "بازه پذیرش گزارشگری یکپارچه" مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد شرکت‌هایی که گزارشگری یکپارچه را پذیرش و انتشار آن را اجرا کرده‌اند، دقت پیش‌بینی سود و گرایش سهامداران به سهام آن شرکت‌ها افزایش پیدا کرده است. بارت و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهشی در "ارتباط با ارائه اطلاعات داوطلبانه قبل و بعد از تصویب استانداردهای بین‌المللی" دریافتند که شرکت‌هایی که داوطلبانه از استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی استفاده می‌کنند نسبت به شرکت‌های کشور خود که استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی را قبل از آن‌ها و استانداردهای حسابداری داخلی اعمال کرده‌اند، آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام بیشتری نشان می‌دهند. گارسیا سانچز و نوگورا^۳ (۲۰۱۷) در پژوهشی به بررسی "گزارشگری مالی یکپارچه، عدم تقارن اطلاعاتی" پرداختند. نتایج نشان داد گزارش یکپارچه می‌تواند عدم تقارن اطلاعات (اندازه‌گیری شده توسط تحلیلگر دقت پیش‌بینی) و در نتیجه مشکلات نمایندگی را کاهش می‌دهد.

کامیابی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی به بررسی "تأثیر اطلاعات غیر مالی و اطلاعات گزارشگری یکپارچه بر تصمیم‌گیری" پرداختند. داده‌های لازم از طریق پرسشنامه با طراحی سه سناریو برای سه گروه مشابه جمع‌آوری شده است. برای گروه اول، دوم و سوم به ترتیب ۱۶۱، ۱۳۷ و ۱۲۴ پرسشنامه تکمیل و دریافت شده است. در سناریوی اول فقط اطلاعات مالی، در سناریوی دوم، اطلاعات مالی و غیر مالی به صورت توأمان و در سناریوی سوم اطلاعات سیستم گزارشگری یکپارچه ارائه شد. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش نیز آزمون ویلکاکسون و من‌وینتی استفاده نمودند. نتایج نشان داد تصمیم‌گیری مبتنی بر اطلاعات مالی، موجب اتخاذ تصمیمی برای حداکثر کردن منافع سهامداران شده است؛ اما اگر اطلاعات غیر مالی نیز ارائه شود، سرمایه‌گذاران به اتخاذ تصمیمات پایداری تمایل پیدا می‌کنند. در نهایت، انتشار اطلاعات مالی و غیر مالی به صورت سنتی نیز تفاوتی با انتشار اطلاعات در گزارشگری یکپارچه ندارد.

اصولیان بازچی (۱۳۹۸) در پژوهشی به بررسی "تأثیر سوگیری‌های رفتاری شامل فرا اعتمادی، اثر تمایلاتی و توجهات سرمایه‌گذاران بر حجم غیر نرمال و بازده غیرعادی" پرداختند. نتایج نشان می‌دهد توجهات سرمایه‌گذاران و اثر تمایلاتی موجب ایجاد حجم غیر نرمال می‌شود. درباره بازده غیرعادی نیز توجهات سرمایه‌گذاران در الگوی رگرسیونی معنی‌دار است. نکته مهم بررسی روابط علی زنجیره‌وار و در واقع، تأثیر سوگیری‌های رفتاری مؤثر بر حجم غیر نرمال در ایجاد بازده غیرعادی است. در نمونه بررسی شده توجهات سرمایه‌گذاران عامل ایجاد حجم غیر نرمال و سپس بازده غیرعادی است. درباره فرا اعتمادی، رابطه این

¹ Givoly et al

² Flores

³ García-Sánchez, I. M. & Noguera

سوگیری با حجم غیر نرمال و بازده غیرعادی معنی‌دار نیست و فرا اعتمادی از عوامل ایجاد حجم غیر نرمال و بازده غیرعادی محسوب نمی‌شود.

قربانی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی به "بررسی تأثیر افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالی و مالی بر مدیریت سود" پرداختند. تحلیل داده‌های پژوهش از طریق مدل‌های رگرسیون خطی چند متغیره و با استفاده از داده‌های ترکیبی انجام شده است. تعداد ۱۰۴ شرکت نمونه آماری پژوهش را تشکیل داده‌اند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالی و مالی اثر معناداری بر مدیریت سود دارد. بدین ترتیب که افزایش افشای اطلاعات مالی منجر به کاهش مدیریت سود شده است در حالیکه با افزایش افشای اطلاعات استراتژیک و غیرمالی مدیریت سود نیز افزایش یافته است.

ستایش و کاظم نژاد (۱۳۹۵) در پژوهشی به "بررسی سودمندی رگرسیون‌های تجمیعی و روش‌های انتخاب متغیرهای پیش‌بین بهینه در پیش‌بینی بازده سهام" پرداختند. به منظور ارزیابی عملکرد رگرسیون تجمیعی، معیارهای ارزیابی (شامل میانگین قدر مطلق درصد خطا، مجذور مربع میانگین خطا و ضریب تعیین) مربوط به پیش‌بینی این روش، با رگرسیون خطی و شبکه‌های عصبی مصنوعی مقایسه شده است. همچنین به منظور ارزیابی عملکرد روش‌های انتخاب متغیرهای بهینه پیش‌بین، معیارهای ارزیابی حاصل از پیش‌بینی با استفاده از متغیرهای انتخاب شده توسط این روش‌ها با معیارهای حاصل از پیش‌بینی با استفاده از کلیه متغیرها مقایسه شده است. یافته‌های تجربی مربوط به بررسی ۱۰۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال‌های ۱۳۸۳ الی ۱۳۹۲ حاکی از عملکرد بهتر روش تجمیعی نسبت به رگرسیون خطی و شبکه‌های عصبی مصنوعی است. افزون بر این، یافته‌ها حاکی از آن بود که پیش‌بینی با استفاده از متغیرهای انتخاب شده در روش‌های مبتنی بر همبستگی و ریلیف، به طور معناداری عملکرد پیش‌بینی را نسبت به استفاده از کلیه متغیرها افزایش می‌دهد.

فرضیه‌های پژوهش

هدف گزارشگری مالی یکپارچه غلبه بر مشکلات با گزارش اطلاعات مالی و غیرمالی بااهمیت می‌باشد تا برای ایجاد ارزش در بلندمدت به سرمایه‌گذاران اجازه دهد تا درک بهتری نسبت به اطلاعات موجود با پردازش، پیوند و ترکیب اطلاعات، به استراتژی‌های شرکت، فعالیت‌های عملیاتی، عملکرد مالی و مسئولیت اجتماعی داشته باشند. در این صورت کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، باعث درک بهتری از طریق گزارشگری مالی یکپارچه و افزایش صحت پیش‌بینی تحلیل‌گران مالی می‌شود (سازمان گزارشگری مالی یکپارچه^۱، ۲۰۱۳).

فرضیه اول: بین گزارشگری مالی یکپارچه و سوگیری پیش‌بینی سود رابطه وجود دارد.

فرضیه دوم: بین گزارشگری مالی یکپارچه و دقت پیش‌بینی سود رابطه وجود دارد.

^۱ IIRC

اطلاعات زمانی برای پیش‌بینی سرمایه‌گذاران مفیدتر می‌باشد که دارای ترکیبی از اطلاعات مالی و غیرمالی با گزارشگری مالی یکپارچه همراه باشد؛ زیرا تصویر بهتری از چشم‌اندازهای آینده شرکت برای سرمایه‌گذاران اراده می‌دهد در نتیجه صحت پیش‌بینی سود افزایش می‌یابد؛ بنابراین فرضیه‌های پژوهش عبارت است از:

فرضیه سوم: بین گزارشگری یکپارچه و آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام ناشی از اثرات متقابل سوگیری و دقت پیش‌بینی سود رابطه وجود دارد.

روش تحقیق

این پژوهش به دلیل اینکه نتایج آن می‌تواند در تدوین قوانین و مقررات بورس اوراق بهادار، استانداردهای حسابداری و حسابرسی استفاده شود، از نوع پژوهش‌های کاربردی و از طرفی به دنبال یافتن ارتباط بین چند متغیر است. روش‌شناسی آن از نوع علی و پس‌رویدادی است. داده‌های پژوهش، ابتدا از نرم‌افزار رهاورد نوین و وبسایت سازمان بورس اوراق بهادار تهران و سایر منابع تهیه شدند، سپس با جمع‌بندی و محاسبات موردنیاز در صفحه گسترده نرم‌افزار اکسل تجزیه و تحلیل شدند. تجزیه و تحلیل نهایی نیز به کمک نرم‌افزار آماری ایوبوز نسخه یازدهم انجام شد.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری پژوهش، کلیه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله‌ی زمانی سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ بوده است. در نهایت، پس از طی مراحل مزبور نمونه‌ای به تعداد ۱۶۷ شرکت برای انجام آزمون فرضیه‌های پژوهش انتخاب شدند.

جدول ۱- نحوه انتخاب تعداد شرکت‌های نمونه

تعداد شرکت‌ها	شرح
۶۲۴	تعداد کل شرکت‌های که تا پایان سال ۱۳۹۹ عضو بورس می‌باشند.
(۱۲۵)	تعداد شرکت‌های غیرفعال و حذف از بورس
(۱۳۲)	شرکت‌های از نوع تامین‌کننده مالی، سرمایه‌گذاری و بیمه‌ای
(۶۴)	شرکت‌هایی که در طول سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ تغییر سال مالی داشته باشند.
(۷۹)	شرکت‌هایی که سال مالی آن‌ها پایان اسفندماه نمی‌باشد.
(۵۷)	داده‌های متغیرهای پژوهش برای شرکت‌های مورد نظر قابل دسترس نمی‌باشد.
۱۶۷	تعداد شرکت‌های باقیمانده

منبع: یافته‌های پژوهشگر

متغیرها و رابطه رگرسیونی پژوهش

با توجه به چارچوب نظری و پیشینه‌ی تحقیق، الگوی تحقیق از نوع رگرسیون چند متغیره است. بنابراین، از مدل رگرسیونی به پیروی از تحقیقات واهل و همکاران^۱ (۲۰۲۰) برای انجام آزمون استفاده شده است. الگوی شماره (۱): بررسی ارتباط بین گزارشگری یکپارچه و سوگیری پیش‌بینی سود می‌پردازد.

$$\text{BIAS}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{IRQ}_{it} + \beta_2 \text{BETA}_{it} + \beta_3 \text{CF}_{it} + \beta_4 \text{EXRETURNRISK}_{it} + \beta_5 \text{LEV}_{it} + \beta_6 \text{P/S}_{it} + \beta_7 \text{PPE}_{it} + \beta_8 \text{RET}_{it} + \beta_9 \text{RISK}_{it} + \beta_{10} \text{ROE}_{it} + \beta_{11} \text{SIZE}_{it} + \varepsilon_{it} \quad \text{رابطه (۱)}$$

الگوی شماره (۲) به پیروی از تحقیقات رومی و همکاران (۲۰۲۰)، دوی^۲ (۲۰۲۰)؛ به آزمون فرضیه دوم (بین گزارشگری مالی یکپارچه و دقت پیش‌بینی سود رابطه وجود دارد) می‌پردازد.

$$\text{STD}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{IRQ}_{it} + \beta_2 \text{BETA}_{it} + \beta_3 \text{CF}_{it} + \beta_4 \text{RISK}_{it} + \beta_5 \text{LEV}_{it} + \beta_6 \text{P/S}_{it} + \beta_7 \text{PPE}_{it} + \beta_8 \text{RET}_{it} + \beta_9 \text{SIZE}_{it} + \beta_{10} \text{ROE}_{it} + \varepsilon_{it} \quad \text{رابطه (۲)}$$

الگوی شماره (۳) به پیروی از تحقیقات رومی و همکاران (۲۰۲۰)، دوی (۲۰۲۰)؛ به آزمون فرضیه سوم (بین گزارشگری یکپارچه رابطه و آگاهی دهندگی سود ناشی از اثرات متقابل سوگیری و عدم دقت پیش‌بینی سود وجود دارد) می‌پردازد.

$$\text{RMSE}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{IRQ}_{it} + \beta_2 \text{BETA}_{it} + \beta_3 \text{CF}_{it} + \beta_4 \text{EXRETURNRISK}_{it} + \beta_5 \text{LEV}_{it} + \beta_6 \text{P/S}_{it} + \beta_7 \text{PPE}_{it} + \beta_8 \text{RET}_{it} + \beta_9 \text{RISK}_{it} + \beta_{10} \text{ROE}_{it} + \beta_{11} \text{SIZE}_{it} + \varepsilon_{it} \quad \text{رابطه (۳)}$$

متغیرهای پژوهش

متغیرهای وابسته:

عدم اطمینان اطلاعاتی، رفتار سرمایه‌گذار، تولید اطلاعات، محدودیت‌های دادوستد؛ با افزایش عدم اطمینان اطلاعاتی، پیش‌بینی سرمایه‌گذاران احتمالاً با تعصب خواهد بود. همچنین وقتی سرمایه‌گذاران به اطلاعات کمتری از شرکت‌ها دسترسی داشته باشند پیش‌بینی آنها دقیق نیست در نتیجه به‌طور ناقص اطلاعات را پردازش و نقطه اتکایی برای خود تعیین می‌کنند. همچنین وقتی محدودیت در دادوستد سهام همچون (آرپیترژ،

¹ Wahl et al

² Dewi

خریدوفروش در کوتاه‌مدت) وجود داشته باشد آگاهی دهندگی قیمت سهام کاهش می‌یابد. مدل آگاهی دهندگی قیمت سهام به شرح ذیل قابل محاسبه می‌باشد (گریس و همکاران^۱، ۲۰۲۱)

$BIAS_t^T$: سوگیری رفتاری در پیش‌بینی سود

رابطه (۴)

$$BIAS_t^T = \frac{1}{N_t} \sum_{i=1}^{N_t} ERR_{i,t}^T$$

$ERR_{i,t}^T$: رگرسیون باقیمانده مجموعه‌ای از عوامل خاص شرکت شامل سود تقسیمی، بازده بدون ریسک، ارزش بازار سهام می‌باشد.

رابطه (۵)

$$ERR_{i,t}^T = \frac{P_{i,t} \left(-\frac{ACE_{i,t}^T}{R_{i,t}^{E+T} - 1} \right)}{P_{i,t}}$$

$ACE_{i,t}^T$: سود تقسیمی، $R_{i,t}^{E+T}$: بازده بدون ریسک، $P_{i,t}$: ارزش بازار سهام

متغیر وابسته دوم:

STD_t^T : صحت پیش‌بینی سود می‌باشد.

رابطه (۶)

$$STD_t^T = \sqrt{\frac{1}{N_t} \sum_{i=1}^{N_t} (ERR_{i,t}^T - BIAS_t^T)^2}$$

متغیر وابسته سوم:

آگاهی دهندگی قیمت سهام

با توجه به تحقیقات جیانگ و همکاران^۲ (۲۰۲۰) برای اندازه‌گیری آگاهی دهندگی قیمت سهام از نظر میزان واکنش قیمت سهام به اعلام سود یک شرکت که به‌عنوان میانگین بازگشت غیرعادی جمعی مطلق پنج‌روزه تاریخ اعلام سود سالانه تعریف شده است آگاهی دهندگی قیمت سهام واکنش معکوس به قیمت سهام می‌باشد. شاخص آگاهی دهندگی قیمت سهام بالاتر (پایین) قیمت سهام، واکنش بازار به قیمت سهام، کوچک‌تر (بزرگ‌تر) به اعلام سود شرکت را نشان می‌دهد.

¹ Grace

² Jing

آگاهی دهندگی قیمت سهام تابعی از سوگیری در پیش‌بینی و عدم دقت در پیش‌بینی است، زمانی که مقدار مورد انتظار خطای پیش‌بینی تعمیم‌یافته در قیمت سهام غیر صفر است پیش‌بینی‌ها مغرضانه، با تعصب و در نتیجه آگاهی دهندگی قیمت سهام کاهش می‌یابد. این حال، عدم تعصب به معنی آگاهی دهندگی بالا نیست، بلکه عدم دقت یعنی انحراف معیار خطای پیش‌بینی نیز اهمیت دارد که آگاهی دهندگی قیمت سهام با افزایش عدم دقت پیش‌بینی، کاهش می‌یابد.

$RMSE_t^T$: اثرات متقابل سوگیری رفتاری و دقت پیش‌بینی سود به‌عنوان آگاهی دهندگی سود می‌باشد.
رابطه (۷)

$$RMSE_t^T = \sqrt{(BIAS_t^T)^2 + (STD_t^T)^2}$$

متغیر مستقل

$IR_{i,t}$: گزارشگری مالی یکپارچه

در پژوهش حاضر از امتیازات کیفیت افشا که توسط بورس اوراق بهادار تهران برای شرکت‌ها تعیین می‌شود استفاده می‌گردد. حداکثر امتیاز کل کیفیت گزارش یکپارچه ۱۰۰ است. هرچه امتیاز کل گزارشگری یکپارچه بیشتر باشد، نشان می‌دهد که گزارش شرکت‌ها با گزارشگری یکپارچه مطابقت بیشتری دارد. خلاصه متغیرهای پژوهش شامل مستقل، وابسته و کنترلی به شرح جدول (۲) می‌باشد.

جدول ۲- خلاصه متغیرهای پژوهش و نحوه اندازه‌گیری آن‌ها

نوع متغیر	نماد متغیر	شرح	نحوه اندازه‌گیری
وابسته	$RMSE_{it}$	آگاهی دهندگی قیمت سهام	$RMSE_t^T = \sqrt{(BIAS_t^T)^2 + (STD_t^T)^2}$ اثرات متقابل سوگیری رفتاری و دقت پیش‌بینی سود به‌عنوان آگاهی دهندگی سود می‌باشد.
وابسته	$BIAS_{it}$	سوگیری رفتاری در پیش‌بینی سود	$BIAS_t^T = \frac{1}{N_t} \sum_{i=1}^{N_t} ERR_{i,t}^T$ $ERR_{i,t}^T$: رگرسیون باقیمانده مجموعه‌ای از عوامل خاص شرکت شامل سود تقسیمی، بازده بدون ریسک، ارزش بازار سهام می‌باشد.
وابسته	STD_{it}	صحت پیش‌بینی سود	$STD_t^T = \sqrt{\frac{1}{N_t} \sum_{i=1}^{N_t} (ERR_{i,t}^T - BIAS_t^T)^2}$ STD_t^T : صحت پیش‌بینی سود می‌باشد.

نوع متغیر	نماد متغیر	شرح	نحوه اندازه‌گیری
مستقل	IRQ_{it}	گزارشگری مالی یکپارچه	امتیازات کیفیت افشا که توسط بورس اوراق بهادار تهران برای شرکت‌ها تعیین می‌شود.
کنترل	$BETA_{it}$	ضریب بتا	$\beta = \frac{Cov(\text{بازدهی بازار} * \text{بازدهی سهم})}{Var(\text{بازار})}$ فرمول بتا
کنترل	$EXRE TURN RISK_{it}$	نسب بازده انتظاری به ریسک	$100 * \frac{\text{بازده مورد انتظار}}{\text{ریسک غیر سیستماتیک}} = \text{فرمول بازده انتظاری به ریسک}$
کنترل	LEV_{it}	اهرم مالی	نسبت بدهی‌ها به کل دارایی‌ها
کنترل	P/S_{it}	نسبت قیمت به فروش	نسبت قیمت به فروش
کنترل	PPE_{it}	نسبت دارایی ثابت مشهود	نسبت دارایی ثابت مشهود
کنترل	RET_{it}	بازده سهام	فرمول بازدهی واقعی: $\sqrt[n]{\left(1 + \frac{r1}{100}\right) \left(1 + \frac{r2}{100}\right) \left(1 + \frac{rn}{100}\right) - 1} * 100$
کنترل	$RISK_{it}$	ریسک غیر سیستماتیک	ریسک شدت تغییرات بازده سهم در دوره‌های گذشته است که برابر با انحراف معیار آن است. $\sigma = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (r_i - E(r))^2}$ فرمول ریسک
کنترل	ROE_{it}	بازده حقوق صاحبان سهام	نسبت سود خالص به حقوق صاحبان سهام
کنترل	$SIZE_{it}$	اندازه شرکت	لگاریتم کل دارایی‌های شرکت

تجزیه و تحلیل اطلاعات:

آمار توصیفی

میانگین گزارشگری مالی یکپارچه در شرکت‌های مورد بررسی 0/7470 می‌باشد. حداکثر گزارشگری مالی یکپارچه 0/9668 به ترتیب مربوط به شرکت‌های محور سازان، آهنگری تراکتور، پتروشیمی شیراز و حداقل گزارشگری مالی یکپارچه به ترتیب مربوط به شرکت‌های آبادگران، گروه بهمن، لبنیات کالبر می‌باشد.

جدول ۳- آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

نام متغیر	نماد	تعداد مشاهدات	میانگین	میانه	حداکثر	حداقل	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
گزارشگری مالی یکپارچه	IRQ _{it}	۱۵۰۳	۷۴۷/۰	۷۸۶/۰	۹۶۷/۰	۳۸۴/۰	۱۵۶/۰	۵۰۶/۰-	۲۰۱۳۲
آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام	RMSE _{it}	۱۵۰۳	۳۵۰/۰	۳۴۹/۰	۳۸۴/۰	۳۱۸/۰	۰۱۵/۰	۳۵۴/۰	۱۵۳/۲
سوگیری رفتاری در پیش‌بینی سود	BIAS _{it}	۱۵۰۳	۱۲۲/۰	۱۲۱/۰	۱۴۳/۰	۱۰۲/۰	۰۰۹/۰	۳۹۷/۰	۱۸۳/۲
صحت پیش‌بینی سود	STD _{it}	۱۵۰۳	۳۲۸/۰	۳۲۷/۰	۳۵۶/۰	۳۰۱/۰	۰۱۳/۰	۳۳۶/۰	۱۴۱/۲
ضریب بتا	BETA _{it}	۱۵۰۳	۶۵۵/۰	۵۵۱/۰	۳۳۵/۲	۶۰۵/۰-	۶۷۰/۰	۴۷۳/۰	۵۸۴/۲
جریان نقدی	CF _{it}	۱۵۰۳	۱۳۶/۰	۰۸۱/۰	۷۴۸/۰	۰۰۷/۰	۱۵۰/۰	۹۴۰/۱	۵۱۱/۶
نسب بازده انتظاری به ریسک	EXRETUR N_RISK _{it}	۱۵۰۳	۲۵۸/۰	۲۷۸/۰	۸۵۶/۰	۴۶۰/۰-	۲۸۸/۰	۲۵۸/۰-	۶۰۱/۲
اهرم مالی	LEV _{it}	۱۵۰۳	۵۸۴/۰	۵۹۴/۰	۹۱۴/۰	۲۲۰/۰	۱۶۶/۰	۱۷۵/۰-	۲۲۷/۲
نسبت قیمت به فروش	P/S _{it}	۱۵۰۳	۴۳۰/۲	۵۵۳/۱	۳۱۱/۱۳	۲۹۶/۰	۴۱۸/۲	۰۳۸/۲	۱۶۶/۷
نسبت دارایی ثابت مشهود	PPE _{it}	۱۵۰۳	۲۳۹/۰	۲۱۳/۰	۶۲۱/۰	۰۲۵/۰	۱۴۷/۰	۵۹۰/۰	۴۳۵/۲
بازده سهام	RET _{it}	۱۵۰۳	۹۲۴/۳	۹۳۲/۲	۹۴۰/۱۵	۰۲۶/۴-	۸۴۸/۴	۵۷۶/۰	۴۶۳/۲
ریسک غیر سیستماتیک	RISK _{it}	۱۵۰۳	۹۸۷/۱۵	۸۲۹/۱۴	۲۱۸/۲۴	۵۷۳/۴	۰۶۲/۷	۵۳۳/۰	۴۹۰/۲
بازده حقوق صاحبان سهام	ROE _{it}	۱۵۰۳	۱۷۳/۰	۱۷۰/۰	۱۹۵/۱۰	۲۲۷/۰-	۶۲۷/۱	۴۷۲/۳	۸۶۰/۱۵
اندازه شرکت	SIZE _{it}	۱۵۰۳	۲۰۶/۶	۱۵۷/۶	۴۴۶/۷	۲۵۹/۵	۴۸۹/۰	۲۷۱/۰	۶۵۴/۲

منبع: یافته‌های پژوهشگر

نتایج نشان می‌دهد که در شرکت‌های مورد بررسی، میانگین سوگیری پیش‌بینی در قیمت سهام 0/1215 می‌باشد. میانگین آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام 3502۰/ می‌باشد و حداکثر آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام 0/3838 به ترتیب مربوط به شرکت می‌باشد. حداقل صحت پیش‌بینی سود سهام به ترتیب 0/3176 به ترتیب مربوط به شرکت می‌باشد. میانگین صحت پیش‌بینی سود 0/3284؛ حداکثر و حداقل صحت پیش‌بینی سود به ترتیب 0/3563 و 0/0126 می‌باشد. حداکثر و حداقل صحت پیش‌بینی سود به ترتیب 0/3563 و 0/0126 می‌باشد. به طور متوسط تقریباً ۵۸.۳۷٪ منابع مالی شرکت‌ها از طریق بدهی تأمین مالی شده است و میانگین

بازده حقوق صاحبان سهام ۱۷.۲۸٪ می‌باشد که با توجه به انحراف معیار ۸۵۹۵۱۵/ از نوسان نسبتاً بالایی برخوردار است.

ثابت بودن واریانس جمله خطا (باقیمانده‌ها)

در این مطالعه فرض همسانی واریانس باقیمانده‌ها از طریق آزمون وایت^۱ مورد بررسی قرار گرفت؛ که نتایج آن در جدول (۴) نشان می‌دهد که در هر سه مدل، فرضیه صفر مبنی بر وجود همسانی واریانس رد می‌شود به عبارت دیگر می‌توان گفت که در هر سه مدل پژوهش، ناهمسانی واریانس وجود دارد؛ بنابراین، به منظور رفع ناهمسانی واریانس در هر سه مدل از رگرسیون حداقل مربعات تعمیم‌یافته (GLS) استفاده می‌کنیم.

جدول ۴- نتایج حاصل از آزمون ثابت بودن واریانس جمله خطا

مدل	آماره F	احتمال	نتیجه
اول	۷۶۴/۲	۰۰۵/۰	ناهمسانی واریانس جمله خطا
دوم	۸۱۸/۱	۰۳۸/۰	ناهمسانی واریانس جمله خطا
سوم	۸۲۹/۱	۰۳۷/۰	ناهمسانی واریانس جمله خطا

منبع: یافته‌های پژوهشگر

عدم وجود خودهمبستگی جمله خطا (باقیمانده‌ها)

نتایج حاصل از آزمون نشان می‌دهد که با توجه به اینکه در سطح اطمینان ۹۵٪ مقدار احتمال آماره F، در هر سه مدل بیشتر از ۵٪ می‌باشد بنابراین می‌توان فرضیه صفر را در هر سه مدل تأیید کرد لذا دلیلی برای رد عدم وجود خودهمبستگی بین جملات باقیمانده وجود ندارد. به عبارت دیگر، فرض عدم وجود خودهمبستگی جزء خطا در هر سه مدل مورد استفاده در پژوهش برقرار است.

جدول ۵- نتایج حاصل از آزمون عدم وجود خودهمبستگی جزء خطا

مدل	آماره F	احتمال	نتیجه
اول	۳۸۶/۰	۶۸۰/۰	عدم وجود همبستگی جمله خطا
دوم	۰۴۵/۰	۹۵۶/۰	عدم وجود همبستگی جمله خطا
سوم	۴۶۰/۰	۶۳۲/۰	عدم وجود همبستگی جمله خطا

منبع: یافته‌های پژوهشگر

¹ - White

آزمون F لیمر و آزمون هاسمن

قبل از تخمین مدل‌ها لازم است که روش تخمین (تلفیقی یا تابلویی) مشخص گردد. برای این منظور از آزمون F لیمر استفاده شده است. برای مشاهداتی که احتمال آزمون آن‌ها بیشتر از ۵٪ باشد یا به عبارتی دیگر آماره آزمون آن‌ها کمتر از آماره جدول باشد، از روش تلفیقی استفاده می‌شود. همان‌طور که در جداول (۷)، (۸) و (۹) منعکس گردیده، احتمال F لیمر هر سه مدل پژوهش بیشتر از ۵٪ می‌باشد لذا برای تخمین این مدل‌ها از روش تلفیقی استفاده می‌شود.

جدول ۷- نتایج حاصل از آزمون F لیمر - مدل اول

نتیجه	احتمال	درجه آزادی	مقدار آماره	نوع آماره	مدل پژوهش
روش تلفیقی	۴۰۷/۰	۰۰/۸۱۵۰۳-	۰۳۵/۱	آماره F	
	۳۹۷/۰	۰۰۰/۸	۳۸۲/۸	آماره خی دو (Chi-square)	

منبع: یافته‌های پژوهشگر

جدول ۸- نتایج حاصل از آزمون F لیمر-مدل دوم

نتیجه	احتمال	درجه آزادی	مقدار آماره	نوع آماره	مدل پژوهش
روش تلفیقی	۳۰۹/۰	۰۰/۸۱۵۰۳-	۱۷۸/۱	آماره F	
	۳۰۱/۰	۰۰۰/۸	۵۱۵/۹	آماره خی دو (Chi-square)	

منبع: یافته‌های پژوهشگر

جدول ۹- نتایج حاصل از آزمون F لیمر - مدل سوم

نتیجه	احتمال	درجه آزادی	مقدار آماره	نوع آماره	مدل پژوهش
روش تلفیقی	۳۰۹/۰	۰۰/۸۱۵۰۳-	۱۷۸/۱	آماره F	
	۳۰۱/۰	۰۰۰/۸	۵۱۵/۹	آماره خی دو (Chi-square)	

منبع: یافته‌های پژوهشگر

تجزیه و تحلیل فرضیه‌ها

فرضیه اول: بین گزارشگری مالی یکپارچه و سوگیری پیش‌بینی سود رابطه وجود دارد. به‌منظور آزمون این فرضیه از نتایج تخمین مدل ارائه‌شده در جدول (۱۰) بهره گرفته شده است. مقدار احتمال (سطح معنی‌داری) F برابر ۰/۰۰۰ بوده و چون این مقدار کمتر از ۰/۰۵ است، فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود، یعنی مدل معنی‌دار است. مقدار آماره دوربین- واتسون ۱/۸۲۶ می‌باشد که این مقدار،

عدم وجود خودهمبستگی خطاها را نشان می‌دهد. نتایج مربوط به ضریب تعیین نشان می‌دهد، تقریباً ۴۴.۴۰٪ تغییرات متغیر وابسته به‌وسیله متغیرهای مستقل و کنترلی مدل، توضیح داده می‌شوند.

جدول ۱۰- نتایج تخمین مدل اول پژوهش

متغیر	نماد	ضریب برآوردی	خطای استاندارد	آماره t	احتمال
گزارشگری مالی یکپارچه	IRQ _{it}	۰۰۰/۰	۰۰۰/۰	۷۲۴/۲	۰۰۷/۰
ضریب بتا	BETA _{it}	۰۰۰/۰	۰۰۰/۰	۳۹۴/۰-	۷۶۹/۰
جریان نقدی	CF _{it}	۰۰۵/۰	۰۰۱/۰	۳۸۲/۵	۰۰۰/۰
بازده انتظاری نسبت به ریسک	EXRETURN_RISK _{it}	۰۰۳/۰-	۰۰۳/۰	۰۲۶/۱-	۳۰۵/۰
اهرم مالی	LEV _{it}	۰۰۲/۰	۰۰۱/۰	۹۱۸/۱	۰۵۵/۰
نسبت قیمت سهام به فروش	P/S _{it}	۰۰۰/۰	۰۰۰/۰	۲۰۵/۱	۲۲۹/۰
نسبت دارایی ثابت	PPE _{it}	۰۰۴/۰-	۰۰۱/۰	۰۰۵/۴-	۰۰۰/۰
بازده سهام	RET _{it}	۰۰۰/۰	۰۰۰/۰	۳۳۲/۱-	۱۸۳/۰
ریسک	RISK _{it}	۰۰۰/۰	۰۰۰/۰	۶۵۴/۰-	۵۱۳/۰
بازده حقوق صاحبان سهام	ROE _{it}	۰۰۰/۰	۰۰۰/۰	۱۸۵/۳	۰۰۲/۰
اندازه شرکت	SIZE _{it}	۰۰۲/۰	۰۰۰/۰	۵۵۸/۴	۰۰۰/۰
مقدار ثابت (عرض از مبدأ)	C	۱۰۲/۰	۰۰۴/۰	۳۲۸/۲۵	۰۰۰/۰
ضریب تعیین					۴۴.۴۰٪
ضریب تعیین تعدیل شده					۴۳.۶۹٪
دوربین-واتسون					۱/۸۲۶
آماره F					۶/۲۱۵
احتمال (آماره F)					۰/۰۰۰

منبع: یافته‌های پژوهشگر

در حالت کلی نتایج نشان می‌دهد که ضریب متغیر گزارشگری مالی یکپارچه، 0/0001 بوده که نشان‌دهنده تأثیر مثبت گزارشگری مالی یکپارچه بر سوگیری پیش‌بینی سود می‌باشد که با توجه به آماره t ضریب متغیر گزارشگری مالی یکپارچه در سطح اطمینان ۹۵٪ معنی‌دار می‌باشد، با توجه به موارد فوق می‌توان در سطح اطمینان ۹۵٪ فرضیه اول پژوهش را تأیید شده تلقی کرد این موضوع نشان‌دهنده این است که بین گزارشگری مالی یکپارچه و سوگیری پیش‌بینی سود سهام رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. می‌توان گفت گزارشگری مالی یکپارچه واکنش سرمایه‌گذاران و فرایند تصمیم‌گیری آن‌ها را بهبود بخشیده از طرف دیگر اثر روانی گزارشگری مالی یکپارچه باعث ملاحظات ذهنی سرمایه‌گذاران و تجربه‌گرایی یکپارچه و اثر تمایلی در پیش‌بینی سود می‌شود.

فرضیه دوم: بین گزارشگری مالی یکپارچه و دقت پیش‌بینی سود رابطه وجود دارد. به‌منظور آزمون این فرضیه از نتایج تخمین مدل ارائه‌شده در جدول (۱۱) بهره گرفته‌شده است. مقدار احتمال (سطح معنی‌داری) F برابر $۰/۰۰۰$ بوده و چون این مقدار کمتر از $۰/۰۵$ است، فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود، یعنی مدل معنی‌دار است. مقدار آماره دوربین-واتسون $۱/۸۵۷$ می‌باشد که این مقدار، عدم وجود خودهمبستگی خطاها را نشان می‌دهد. نتایج مربوط به ضریب تعیین نشان می‌دهد، تقریباً ۶۸.۰۹% تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل و کنترلی مدل، توضیح داده می‌شوند.

جدول ۱۱- نتایج تخمین مدل دوم پژوهش

متغیر	نماد	ضریب برآوردی	خطای استاندارد	آماره t	احتمال
گزارشگری مالی یکپارچه	IRQ_{it}	$۰۰۰/۰$	$۰۰۰/۰$	$۹۴۵/۲$	$۰۰۳/۰$
ضریب بتا	$BETA_{it}$	$۰۰۱/۰$	$۰۰۰/۰$	$۵۷۲/۲$	$۰۱۰/۰$
جریان نقدی	CF_{it}	$۰۰۰/۰$	$۰۰۱/۰$	$۴۸۳/۰$	$۶۲۹/۰$
اهرم مالی	LEV_{it}	$۰۰۱/۰$	$۰۰۱/۰$	$۵۰۴/۰$	$۶۱۴/۰$
نسبت قیمت سهام به فروش	P/S_{it}	$۰۰۰/۰$	$۰۰۰/۰$	$۲۹۱/۲-$	$۰۲۲/۰$
نسبت دارایی ثابت	PPE_{it}	$۰۰۴/۰-$	$۰۰۱/۰$	$۶۲۷/۲-$	$۰۰۹/۰$
بازده سهام	RET_{it}	$۰۰۰/۰$	$۰۰۰/۰$	$۸۴۶/۷-$	$۰۰۰/۰$
ریسک	$RISK_{it}$	$۰۰۰/۰$	$۰۰۰/۰$	$۵۷۷/۲-$	$۰۱۰/۰$
بازده حقوق صاحبان سهام	ROE_{it}	$۰۰۰/۰$	$۰۰۰/۰$	$۸۶۶/۰$	$۳۸۷/۰$
اندازه شرکت	$SIZE_{it}$	$۰۰۰/۰$	$۰۰۰/۰$	$۲۱۶/۱-$	$۲۲۴/۰$
مقدار ثابت (عرض از مبدأ)	C	$۱۱۲/۰$	$۰۰۲/۰$	$۲۵۸/۴۸$	$۰۰۰/۰$
ضریب تعیین				۶۸.۰۹%	
ضریب تعیین تعدیل‌شده				۶۷.۹۹%	
دوربین-واتسون				$۱/۸۵۷$	
آماره F				$۱۳/۹۹۰$	
احتمال (آماره F)				$۰/۰۰۰$	

منبع: یافته‌های پژوهشگر

در حالت کلی نتایج نشان می‌دهد که ضریب متغیر گزارشگری مالی یکپارچه، $0/0001$ بوده که نشان‌دهنده تأثیر مثبت گزارشگری مالی یکپارچه بر دقت پیش‌بینی سود می‌باشد که با توجه به آماره t ضریب متغیر گزارشگری مالی یکپارچه در سطح اطمینان ۹۵% معنی‌دار می‌باشد، با توجه به موارد فوق می‌توان در سطح

اطمینان ۹۵٪ فرضیه دوم پژوهش را تأییدشده تلقی کرد این موضوع نشان‌دهنده این است که بین گزارشگری مالی یکپارچه و دقت پیش‌بینی سود رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد.

فرضیه سوم: بین گزارشگری مالی یکپارچه و آگاهی دهندگی قیمت سهام سود رابطه وجود دارد. به منظور آزمون این فرضیه از نتایج تخمین مدل ارائه شده در جدول (۱۲) بهره گرفته شده است. مقدار احتمال (سطح معنی داری) F برابر ۰/۰۰۰ بوده و چون این مقدار کمتر از ۰/۰۵ است، فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود، یعنی مدل معنی دار است. مقدار آماره دوربین-واتسون ۱/۸۵۷ می‌باشد که این مقدار، عدم وجود خودهمبستگی خطاها را نشان می‌دهد. نتایج مربوط به ضریب تعیین نشان می‌دهد، تقریباً ۶۸.۰۹٪ تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل و کنترلی مدل، توضیح داده می‌شوند.

جدول ۱۲- نتایج تخمین مدل سوم پژوهش

متغیر	نماد	ضریب برآوردی	خطای استاندارد	آماره t	احتمال
گزارشگری مالی یکپارچه	IRQ _{it}	۰۰۷/۰	۰۰۲/۰	۰۵۵/۳	۰۰۲/۰
ضریب بتا	BETA _{it}	۰۰۱/۰	۰۰۰/۰	۸۷۲/۲	۰۰۴/۰
جریان نقدی	CF _{it}	۰۰۱/۰	۰۰۱/۰	۰۹۹/۱	۲۷۲/۰
بازده انتظاری به ریسک	EXRETURN_RISK _{it}	۰۰۵/۰-	۰۰۲/۰	۶۰۹/۲-	۰۰۹/۰
اهرم مالی	LEV _{it}	۰۰۱/۰	۰۰۲/۰	۳۶۷/۰	۷۱۴/۰
نسبت دارایی ثابت	PPE _{it}	۰۰۵/۰-	۰۰۲/۰	۰۲۷/۲-	۰۴۲/۰
بازده سهام	RET _{it}	۰۰۰/۰	۰۰۰/۰	۱۴۸/۲-	۰۳۲/۰
ریسک	RISK _{it}	۰۰۰/۰	۰۰۰/۰	۱۶۸/۳-	۰۰۲/۰
بازده حقوق صاحبان سهام	ROE _{it}	۰۰۰/۰	۰۰۰/۰	۲۴۳/۱	۲۱۴/۰
اندازه شرکت	SIZE _{it}	۰۰۰/۰	۰۰۱/۰	۵۲۷/۰-	۵۹۸/۰
مقدار ثابت (عرض از مبدأ)	C	۳۵۳/۰	۰۰۴/۰	۰۹۹/۸۶	۰۰۰/۰
ضریب تعیین تعدیل شده					۶۸.۶۷٪
ضریب تعیین تعدیل شده					۶۰.۰۶٪
دوربین-واتسون					۱/۸۵۵
آماره F					۱۴/۱۴۳
احتمال (آماره F)					۰/۰۰۰

منبع: یافته‌های پژوهشگر

در حالت کلی نتایج نشان می‌دهد که ضریب متغیر گزارشگری مالی یکپارچه، 0/0067 بوده که نشان‌دهنده تأثیر مثبت گزارشگری مالی یکپارچه بر آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام می‌باشد که با توجه به آماره t ضریب متغیر گزارشگری مالی یکپارچه در سطح اطمینان ۹۵٪ معنی‌دار می‌باشد، با توجه به موارد فوق می‌توان در سطح اطمینان ۹۵٪ فرضیه سوم پژوهش را تأییدشده تلقی کرد این موضوع نشان‌دهنده این است که بین گزارشگری مالی یکپارچه و آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

گزارش‌های مالی که بر رویکرد بهای تاریخی تمرکز می‌کند نمی‌تواند پیامدهای گزارشگری مالی و چشم‌انداز شرکت و تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران را فراهم نماید. به دلیل محیط عدم اطمینان تغییرات چالش‌برانگیز محیط‌های اقتصادی نیاز به گزارشگری مالی می‌باشد تا ضمن انعطاف‌پذیری در ارائه اطلاعات، بتواند راهنمای مدیران در محیط‌های پیچیده کسب‌وکار باشند. برای ارائه اطلاعات مالی و غیرمالی شکل جدید از گزارشگری مالی به‌عنوان گزارشگری مالی یکپارچه می‌تواند ایفای نقش نماید. لذا هدف پژوهش حاضر، بررسی ارتباط بین گزارشگری مالی یکپارچه با مالی رفتاری سرمایه‌گذاران و آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام می‌باشد.

تفسیر نتیجه فرضیه اول: نتیجه آزمون فرضیه اول نشان می‌دهد که بین گزارشگری مالی یکپارچه و سوگیری رفتاری در پیش‌بینی قیمت سهام رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. که با تحقیقات کاکلیو و همکاران (۲۰۲۰) و اصولیان بازچی (۱۳۹۸) همسو می‌باشد. می‌توان گفت گزارشگری مالی یکپارچه واکنش سرمایه‌گذاران و فرایند تصمیم‌گیری آن‌ها را با توجه به تئوری پردازش اطلاعات بهبود بخشیده و اثر رفتاری گزارشگری مالی یکپارچه باعث اثر تمایلی در پیش‌بینی قیمت سهام می‌شود. در جهت ارتقا و پایداری کسب‌وکار و ارائه اطلاعات شفاف به تأمین‌کنندگان سرمایه و سرمایه‌گذاران گزارشگری مالی یکپارچه می‌تواند کیفیت افشای و مربوط بودن را افزایش داده و در نتیجه آگاهی قیمت سهام افزایش می‌یابد. با افزایش آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام به‌وسیله گزارشگری مالی، سوگیری و پیش‌فرض‌های ذهنی سرمایه‌گذاران تا حدودی کم‌رنگ شده و تصمیمات آگاه خریدوفروش و تصمیمات سرمایه‌گذاری افزایش می‌یابد.

تفسیر نتیجه فرضیه دوم: نتیجه آزمون فرضیه دوم نشان می‌دهد که گزارشگری مالی یکپارچه و دقت پیش‌بینی سود رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. که با تحقیقات کاکلیو و همکاران (۲۰۲۰)، گارسیا سانچز و نوگورا (۲۰۱۷)، کامیایی و همکاران (۱۴۰۰) همسو می‌باشد.

می‌توان گفت گزارشگری مالی یکپارچه با افشای اطلاعات مالی و غیرمالی از فرایند گزارشگری مالی و فعالیت شرکت‌ها باعث می‌شود سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران پیش‌بینی‌های دقیق‌تری داشته باشند، افزایش درک و شناخت بازار از شرکت، باعث برقراری ارتباط سرمایه‌گذاران و دیگر استفاده‌کنندگان از گزارشگری

مالی با راهبردهای مدیران از فعالیت‌های عملیاتی، چشم‌اندازهای سازمان می‌شود در نتیجه، عدم قطعیت سرمایه‌گذاران در تصمیم‌گیری و بار اضافی اطلاعات کاهش می‌یابد.

تفسیر نتیجه فرضیه سوم: نتیجه آزمون فرضیه سوم نشان می‌دهد که بین گزارشگری مالی یکپارچه و آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد که با تحقیقات گروال و همکاران (۲۰۲۱) ، واتانابه و همکاران (۲۰۱۹) ، فلورس و همکاران (۲۰۱۹)

و بارت و همکاران (۲۰۱۸) همسو می‌باشد. می‌توان گفت با ترکیب و ارائه اطلاعات مالی و غیرمالی فرایند خلق ارزش شرکت در قالب گزارشگری مالی باعث می‌شود محتوای اطلاعاتی قیمت سهام آگاهی‌دهنده بوده و سرمایه‌گذاران در سهام به توجه به تئوری سرمایه‌گذاری منطقی، تصمیمات بهینه داشته باشند.

محدودیت‌های اثرگذار بر نتایج این تحقیق مربوط به نحوه اندازه‌گیری گزارشگری مالی یکپارچه می‌باشد، چرا که بازار سرمایه ایران با توجه نوظهور بودن، ابعاد گسترده معیارهای گزارشگری مالی یکپارچه هنوز در اندازه‌گیری‌ها ملاک نبوده، از این رو در این تحقیق متغیر مذکور بر اساس معیارهایی که عموماً افشا می‌شود اندازه‌گیری شده است. محدودیت دیگر پژوهش عدم شناخت فرایند تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران در بلندمدت می‌باشد.

با توجه به فرضیه اول، ضرورت به آموزش در بازار سرمایه احساس می‌شود در این راستا پیشنهاد می‌شود در جهت ارتقای آگاهی سرمایه‌گذاران و دانش مالی آن‌ها و رویکردهای روان‌شناختی سرمایه‌گذاران شامل ریسک، بازده، برنامه‌ریزی آموزشی راهبردی و کاربردی اجرایی شود. با توجه به فرضیه دوم، پیشنهاد می‌شود سازوکارهای اجرایی و نظارتی همچون حسابرسی اخلاقی جهت نظارت بر برآوردها و پیش‌بینی‌های مدیریت درباره فعالیت‌های آتی و دستاوردها برنامه‌ریزی شود تا اولاً پیش‌بینی مدیران منطقی و با مفروضات ذهنی مناسب باشد و ثانیاً تحقق‌پذیری پیش‌بینی‌ها به واقعیت نزدیک بوده و صحت پیش‌بینی افزایش یابد. با توجه به فرضیه سوم، پیشنهاد می‌شود در جهت ارتقای شفافیت گزارشگری مالی و شفافیت بازار سرمایه، نظام رتبه‌بندی شفافیت شرکت‌ها با معیارهای مالی و غیرمالی بیشتری مطالعه و ارزیابی گردد تا اطلاعات مربوط و سودمندی برای سرمایه‌گذاران در جهت تصمیمات سرمایه‌گذاران باشد؛ زیرا واکنش سرمایه‌گذاران ناشی از آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام، نقد شوندگی را در بازار افزایش داده و فرایند تخصیص سرمایه کارا خواهد بود. در جهت تحقیقات آتی پیشنهاد می‌شود ارتباط بین گزارشگری مالی یکپارچه با سایر متغیرهای تصمیم‌گیر اثرگذار بررسی شود، پیشنهاد می‌شود ارتباط بین آگاهی دهنده‌گی قیمت سهام و دانش مالی سرمایه‌گذاران همچنین ارتباط بین گزارشگری یکپارچه و فرایند تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران، ارتباط بین گزارشگری مالی یکپارچه و پارادایم‌های ذهنی مدیران در برآوردها و تعدیل انتظارات از فعالیت‌های شرکت بررسی شود.

منابع

- ۱) اصولیان، محمد، بازچی، مژگان، (۱۳۹۸)، "سوگیری‌های رفتاری، حجم غیر نرمال معاملات و بازده غیرعادی سهام"، مدیریت دارایی و تأمین مالی، دوره ۷، شماره ۴، صص ۸۱-۹۶.
- ۲) رحمانی، علی، بشیری منش، نازنین، (۱۳۹۰)، "بررسی اثر هموارسازی سود بر آگاهی بخشی قیمت سهام"، پژوهش‌های حسابداری مالی، دوره ۳، شماره ۳، صص ۳۹-۵۴.
- ۳) ریاحی نژاد، محدثه، توانگر، افسانه، (۱۴۰۰)، "تأثیر فرهنگ سازمانی بر رابطه مدیریت سود و خوانایی گزارش‌های مالی"، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۱۳، شماره ۵۲، صص ۸۷-۱۱۴.
- ۴) ستایش، محمد حسین، کاظم نژاد، مصطفی، (۱۳۹۵)، "سودمندی رگرسیون‌های تجمیعی و روش‌های انتخاب متغیرهای پیش‌بین بهینه در پیش‌بینی بازده سهام"، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۸، شماره ۳۲، صص ۱-۲۸.
- ۵) قربانی، بهزاد، حسینی غنچه، سید جلال الدین، محمدیلر، زهرا، (۱۳۹۶)، "تأثیر افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالی و مالی بر مدیریت سود"، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی دوره ۹، شماره ۳۵، صص ۲۳-۴۰.
- 6) An, H. and Zhang, T. (2013), "Stock price synchronicity, crash risk, and institutional investors", *Journal of Corporate Finance*, 21(1), PP.1-15.
- 7) Beyer, A. Cohen, D. A. Lys, T. Z. & Walther, B. R. (2010), "The financial reporting environment: Review of the recent literature", *Journal of Accounting and Economics*, 50(2), PP.296-343.
- 8) Dhaliwal, D. S. Radhakrishnan, S. Tsang, A. & Yang, Y. G. (2012), "Nonfinancial Disclosure and Analyst Forecast Accuracy: International Evidence on Corporate Social Responsibility Disclosure", *The Accounting Review*, 87(3), PP.723-759.
- 9) Durnev, A. Morck, R. Yeung, B. and Zarowin, P. (2003), "Does Greater Firm-Specific Return Variation Mean More or Less Informed Stock Pricing?", *Journal of Accounting Research*, 41(5), PP.797-836.
- 10) Flores, E. Fasan, M. Mendes-da-Silva, W. & Sampaio, J. O. (2019), "Integrated reporting and capital markets in an international setting: The role of financial analysts", *Business Strategy and the Environment*, 28(7), PP. 1465-1480.
- 11) García-Sánchez, I. M. & Noguera-Gómez, L. (2017), "Integrated reporting and stakeholder engagement: The effect on information asymmetry", *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 24(5), PP. 395-413.
- 12) International Integrated Reporting Council (IIRC). (2013). *The international integrated reporting framework*. London: IIRC.
- 13) International Integrated Reporting Council (IIRC). (2013). *Basis for conclusions: International <IR> framework*. London: IIRC.
- 14) Jones, J.S. Lee, W.Y. and Yeager, T.J. (2013), "Valuation and systemic risk consequences of bank opacity". *Journal of Banking and Finance*, 37(3), PP.693-706.
- 15) Mervelskemper, L. & Streit, D. (2017), "Enhancing Market Valuation of ESG Performance: Is Integrated Reporting Keeping its Promise?", *Business Strategy and the Environment*, 26(4), PP. 536-549.

- 16) Morck, R. Yeung, B.Y. and Yu, W. (2000), "The Information Content of Stock Markets: Why Do Emerging Markets Have Synchronous Stock Price Movements?" *Journal of Financial Economics*, 58(1-2), PP.215-260.
- 17) Plumlee, M. A. (2003), "The Effect of Information Complexity on Analysts' Use of That Information", *The Accounting Review*, 78(1), PP. 275-296.
- 18) Roll, R. (1988). R². *The Journal of Finance*, 43(3), PP.541-566.
- 19) Romy Bakker & Georgios Georgakopoulos & Virginia - Athanasia Sotiropoulou & Kanellos S. Tountas, (2020), "The Impact of Integrated Reporting on Analysts' Forecasts", *International Journal of Economics and Finance*, Canadian Center of Science and Education, vol. 12(1), PP 1-76.
- 20) Sims, C. (2006), "Rational Inattention: Beyond the Linear-Quadratic Case". *The American Economic Review*, 96(2), PP. 158-163. Retrieved from.
- 21) The International Integrated Reporting Council (IIRC) today, 19 January 2021, publishes revisions to the International <IR> Framework to enable more decision-useful reporting.
- 22) Wahl A, Charifzadeh M, Diefenbach F.(2020), "Voluntary Adopters of Integrated Reporting – Evidence on Forecast Accuracy and Firm Value". *Bus Strat Env*, PP. 2542-2556.

Abstract

<https://doi.org/10.30495/faar.2023.1954507.3457>

Investigating the relationship between Integrated Report Quality and earnings forecasting bias and Share Price Informativeness

Muhammad Vahdani¹
Javad Mohammadi Mehr²

Received: 08 / December / 2023 Accepted: 30 / January / 2024

Abstract

Integrated financial reporting provides investors with a comprehensive understanding and insight into the company and reduces the costs of obtaining information, processing, facilitating and combining relevant and effective information, and ultimately raising stock price awareness, improving information quality and facilitating more efficient capital allocation.

The purpose of this study is to investigate the relationship between integrated financial reporting with earnings forecasting bias and stock price awareness. The statistical population of this research is all companies listed on the Tehran Stock Exchange and 167 companies in the period 1391 to 1399 have been selected by systematic elimination method. Also, to test the research hypotheses, a multivariate regression model based on composite data was used.

The results of the first hypothesis indicate that there is a direct and significant relationship between integrated financial reporting and behavioral financial bias in stock price forecasting. The results of testing the second hypothesis showed that there is a direct and significant relationship between integrated financial reporting and accuracy of profit forecasting. Integrated financial reporting with disclosure of financial and non-financial information from the financial reporting process and corporate activity makes investors and analysts more accurate forecasts. The results of testing the third hypothesis showed that there is a direct and significant relationship between integrated financial reporting and stock price awareness. He said that by combining financial and non-financial information, the process of creating value for the company in the form of financial reporting makes the information content of stock prices informative and investors in stocks make optimal decisions according to rational investment theory.

Keywords: Integrated Report Quality, Earnings Forecasting Bias, Share Price Informativeness, earnings forecasting bias

¹ Department of Accounting, Bojnord University, Bojnord, Iran. (author and responsible)
mohamadvahdani99@gmail.com

² Department of Accounting, Bojnord University, Bojnord, Iran. j.mohamadimehr@gmail.com

<http://faar.iauctb.ac.ir>

{ 103 }

Creative Commons – Attribution 4.0
International – CC BY 4.0
Creativecommons.org

